

Arbeid med nye læreplaner – forventninger og ansvar

Alle skoler, inkludert frittstående skoler, og skoleeiere må planlegge og forberede seg på å ta det nye læreplanverket i bruk.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 18.11.2019

Nye læreplaner for grunnskolen og gjennomgående fag i videregående er klare i november 2019, og gjelder fra august 2020. Øvrige læreplaner i videregående kommer i 2020 og 2021, og gjelder fra august 2020 (Vg1), 2021 (Vg2) og 2022 (Vg3).

Ny overordnet del av læreplanverket gjelder alle fag og gjennom hele opplæringsløpet, og trer i kraft samtidig som de nye læreplanene for fag i 2020. Dere kan allerede nå bruke overordnet del som utgangspunkt for å planlegge og forberede dere på å ta i bruk de nye læreplanene.

Forventninger til skolen

Arbeidet med å planlegge elevenes læring skal være basert på gjeldende læreplanverk. Skolene skal planlegge, gjennomføre, tilpasse og vurdere opplæringen slik at elevene oppnår den kompetansen læreplanene beskriver.

I alt arbeid med læreplanverket skal elevenes læring og utvikling stå i sentrum. Skolenes arbeid med læreplanverket innebærer blant annet å

- jobbe med hvordan verdier og prinsipper i læreplanverket skal prege praksis
- vurdere hvordan opplæringen i fag bidrar til å realisere skolens brede mandat
- velge innhold, arbeids- og vurderingsmåter for opplæringen
- velge læringsarena og organiseringsmåter for opplæringen
- planlegge progresjon og overganger mellom trinn og skoleslag

- jobbe med sammenhenger i og mellom fag
- planlegge hvordan elevene skal medvirke i opplæringen

Skolene må vurdere behovet for kompetanseutvikling ved innføring av nye læreplaner og velge nødvendige utviklingstiltak som involverer hele skolen.

Forventninger til skoleeier

Skoleeier har ansvar for at elevene får opplæring som er i tråd med læreplanverket, og har sammen med skoleledere ansvar for at skoler har riktig kompetanse. Skoleeiere skal stille nødvendige ressurser til disposisjon, og sørge for rammebetingelser som gir skolene mulighet til å sette seg inn i og ta læreplanverket i bruk på en god måte.

Skoleeierne har ansvar for å støtte, utvikle og styrke profesjonsfelleskapene i og på tvers av skoler. Et profesjonsfelleskap preget av aktiv deltakelse, delingskultur, endringsvilje og kontinuerlig praksisutvikling, er viktig for å lykkes med innføringen av nytt læreplanverk. Samarbeid med de tillitsvalgte er viktig i dette arbeidet. Medvirkning fra elevene kan også være en viktig verdi i arbeidet med profesjonsfelleskapet, slik det er i skolen forøvrig.

Lokal kompetanseutvikling i skolene

I hvert fylke er det etablert samarbeidsforum der skoleeierne i felleskap, og i samarbeid med universiteter og høyskoler, blir enige om hvilke kompetanseutviklingstiltak de skal gjennomføre. Vurderingene skal være basert på analyser av lokale behov. Fylkesmannen skal legge til rette for samarbeidet. Det er viktig at samarbeidsforumet ser behovet for kompetanseutvikling ved innføring av nye læreplaner i sammenheng med andre behov skolene har.

[Les mer om desentralisert ordning for kompetanseutvikling](#)

Støtte til arbeidet

Utdanningsdirektoratet og fylkesmennene skal støtte skolene og skoleeiere i arbeidet med å innføre det nye læreplanverket. Støtten skal være et tillegg til de lokale kompetanseutviklingstiltakene, og kan inngå i utviklingsarbeidet som samarbeidsforumene setter i gang. I 2019 skal også fylkesmennene gjennomføre aktiviteter som støtter skoleeierne i innføringsarbeidet. Ta kontakt med ditt embete for mer informasjon.

Ny læreplanvisning

De nye læreplanene kommer på udir.no i en digital visning, hvor du kan velge å vise integrert støtte. Den digitale visningen skal gi støtte til å se sammenhenger i læreplanen og mellom fag, jobbe med progresjon og knytte opplæringen til overordnet del.

Sammen med arbeid med overordnet del, er funksjonaliteten til den nye visningen av læreplaner noe dere i

skolen kan bruke for å forberede og planlegge elevenes læring i tråd med de nye læreplanene.

[Se demo av ny digital læreplanvisning.](#)

Kompetansepakke

I løpet av høsten 2019 kommer det en nettbasert kompetansepakke som skal hjelpe skolene i arbeidet med å tolke, forstå og bruke læreplanverket. Kompetansepakken blir laget av Udir, i samarbeid med Høgskolen i Innlandet.

[Les mer om støtte til innføring av nye læreplaner](#)

Funn fra forskning

Evalueringen fra innføringen av Kunnskapsløftet viste at retningslinjene fra nasjonale myndigheter var uklare, og mange skoleeiere var i tvil om hvilket ansvar de hadde i arbeidet med å innføre det nye læreplanverket.

[Les rapporten: «Kunnskapsløftet som styringsreform - et løft eller et løfte?»](#)

I evalueringen fortalte flere lærere at de endret tenkemåte, fra hva elevene skal *gjøre* til hva elevene skal *lære*. På den andre siden viste evalueringen at læreplanarbeid med for mange, detaljerte, lokale mål gjør det utfordrende for elevene å forstå hvilken kompetanse de skal oppnå. Samtidig er det viktig at elevene forstår hva de skal lære og hvorfor. Læreplanarbeid må ta hensyn til denne balansen.

[Les rapporten: «En studie av læreres praksis og deres tenkning under Kunnskapsløftet»](#)

Forskningen understreket at kompetanse i læreplananalyse, samarbeid og nok tid til arbeidet var noen av de viktigste forutsetninger for å lykkes.

[Les rapporten: «Kunnskapsløftets forutsetninger»](#)

